

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci

žalobce: **ARMOSTAV MÍSTEK, s. r. o.**
sídlem, Collo Louky 2151, 738 01 Frýdek-Místek
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Ondřejem Lichnovským
sídlem Palackého 151/10, 796 01 Prostějov

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 2. 2016, č. j. 4226/16/5300-21441-704561, ve věci daně z přidané hodnoty

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

I. Vymezení předmětu řízení

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzena rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 7. 10. 2014, č. j. 2832747/14/3207-24802-803447, č. j. 2832761/14/3207-24802-803447, č. j. 2832866/14/3207-24802-803447, a ze dne 1. 4. 2015, č. j. 1205766/15/3207-51522-803447, č. j. 1205893/15/3207-51522-803447 a č. j. 1205998/15/3207-51522-803447, jimiž byla žalobci doměřena daň z přidané hodnoty („DPH“) za zdaňovací období srpen 2012, září 2012, říjen 2012, listopad 2012, prosinec 2012 a leden 2013 a současně sdělena povinnost uhradit penále.

II. Žalobní body

2. Žalobci je vytýkáno, že se zúčastnil řetězového podvodu, kdy k úniku DPH mělo dojít u jeho přímých dodavatelů – společností Obchody FM, CONEDERE a MIRO TRADE, přičemž žalobce podle názoru daňových orgánů měl a mohl vědět, že plnění uplatňované k odůvodnění nároku na odpočet daně na vstupu bylo součástí podvodu. Žalobce namítá, že učinil potřebná opatření k zamezení své účasti v podvodném řetězci, tedy o svém zapojení v něm vědět neměl a nemohl.

3. Podle žalobce hodnotí v nápadném rozhodnutí žalovaný provedené obchody zpětně a nikoliv z pozice, v jaké byl žalobce, když obchody uzavíral. Své námitky pak žalobce směřuje do objektivních okolností případu. V době, kdy k obchodům docházelo, nebyla betonářská ocel rizikovou komoditou, žalobce nad to nebyl obchodníkem, ale zpracovatelem této komodity. Žalovaným k tíži přičítané obchodování přes zprostředkovatele bylo běžnou praxí v daném období. S tím souvisí i virtuální sídla a nedostatek veřejné prezentace dodavatelů. V českém právním řádu není zakotvena povinnost existence faktického sídla a prověřování této skutečnosti pro všechny obchodní partnery nelze po žalobci rozumně požadovat.

4. K argumentu žalovaného, že v důsledku nesetkávání se s jednateli dodavatelských společností nemohlo být jisté, zda za tyto společnosti skutečně podepisovali smlouvy jejich jednatelé, žalobce namítá, že v řízení nevyvstala pochybnost, zda za společnost OBCHODY FM podepsal smlouvy pan V. Tato skutečnost navíc nezakládá vědomost o podvodu. Podobně hodnotí žalovaný jednání s panem S. (zda byl tento oprávněn jednat za OBCHODY FM), který figuroval jako zprostředkovatel mezi žalobcem a společností OBCHODY FM. Žalovaný přitom nepřihlédl k další emailové komunikaci. Stejné pochybnosti pak žalobce neměl o oprávnění pana V., jednajícího za MIRO TRADE a CONEDERE. Měl-li naopak pochybnosti žalovaný, měl pana V. vyslechnout.

5. Skutečnost, že od září roku 2012 žalobce věděl, že dodavatelem společnosti OBCHODY FM je společnost Stemcor AG není podle žalobce objektivní okolností daňového podvodu. Tato informace byla zjištěna až ex post a pro žalobce navíc nemělo kvůli zvýšenému obchodnímu riziku smysl začít obchodovat se zahraniční společností.

6. V případě obchodů se společností MIRO TRADE nemá podle žalobce význam, že krátce před zahájením obchodování došlo ke změně jednatele a jediného společníka v jedné osobě za osobu ve věku 21 let. Rovněž vysoká smluvní pokuta sjednaná v rámci obchodů s touto společností není objektivní okolností podvodu, svědčí toliko o vůli žalobce plnit závazky. Stejná pokuta byla přitom sjednána pro porušení povinnosti druhé strany. Dále jsou

v případě hodnocení obchodů s MIRO TRADE nepřezkoumatelné úvahy správce daně o uzavřené rozhodčí doložce.

7. Žalovaný ve svém rozhodnutí staví svou argumentaci na termínu „nestandartní“, kterým hodnotí všechny obchodní vztahy žalobce. Neuvádí však, co považuje za standartní a nenabízí srovnání s jinými podnikatelskými subjekty. Takový postup je nepřezkoumatelný. Žalobce se v řízení sám snažil prokázat, že rozdíl v cenách za obchody s betonářskou ocelí je v porovnání s nabídkou jiných subjektů zanedbatelný, tyto skutečnosti žalovaný nezohlednil.

8. Zjištěné objektivní okolnosti nejsou podle žalobce způsobilé založit závěr o vědomé účasti na podvodu. Chybí příčinná souvislost mezi těmito skutečnostmi a vědomím žalobce. Jedná se přitom o standartní obchodní praktiky v odvětví. Z judikatury plyne, že mezi objektivní okolnosti se obvykle řadí nízká cena, platby vysokých částek před dodáním zboží, platby v hotovosti, uzavírání ústních smluv, předávání zboží mimo skladové prostory či nejasnosti ohledně původu zboží. Žádná z těchto okolností v případě žalobce zjištěna nebyla, spojení zjištěných okolností je umělé a nerespektuje, že správce daně měl více informací, než žalobce v době uzavírání obchodu.

9. S ohledem na skutečnost, že žalovaný neunesl důkazní břemeno co do existence objektivních okolností daňového podvodu, je posuzování přijetí rozumných opatření k zamezení účasti na podvodu na DPH bezpředmětné. Přesto žalobce namítá, že *a priori* nemá povinnost kontrolovat každého svého obchodního partnera. Z judikatury Soudního dvora Evropské unie a Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) podle žalobce vyplývá, že aniž by existovaly náznaky vzbuzující podezření, že došlo k nesrovnalosti nebo podvodu, jakékoliv přímé prověřování údajů obchodních partnerů daňovým subjektům v zásadě nepřísluší (žalobce odkazuje a cituje rozsudky Soudního dvora EU ve věci C-80/11 a C-142/11, Mahagében kft a Péter Dávid, C-643/11 ve věci LVK-56 a EOOD, a rozsudek NSS ze dne 11. 12. 2014, č. j. 6 Afs 156/2014 – 47). Navíc není pravdou, že žalobce na ověřování dodavatelů zcela rezignoval. Žalobce ověřoval své dodavatele v obchodním rejstříku, kde zjišťoval, kdo je jednatelem a dále též plátcovství DPH v systému VIES. V obchodní komunikaci mezi žalobcem, zprostředkovatelem obchodů a ani dodavateli se nikdy nevyskytl žádný problém. Tím, že žalobce odmítl hradit za zboží před jeho dodáním a platby prováděl převodem na bankovní účet, přijal dostatečná preventivní opatření. Žalovaný také v napadeném rozhodnutí nespecifikoval, jaká opatření podle něj měl žalobce přijmout.

10. Žalovaný nevzal v úvahu skutečnost, že k podvodu na DPH došlo až po účasti žalobce, který převzal zboží a zaplatil kupní cenu a odvedl daň na vstupu. Daň nedovedl dodavatel žalobce, tedy po ukončení účasti žalobce v obchodním řetězci. Napadené rozhodnutí je tak nezákonné, neboť žalovaný neunesl své důkazní břemeno.

11. Dále žalobce namítá, že správce daně vycházel z listin získaných z trestního řízení proti obviněnému M. V., zprostředkovateli obchodů žalobce se společnostmi CONEDERE a MIRO TRADE, zejména pak z protokolů o výslechu obviněného. Takto byl obejit institut svědeckých výpovědí. Zde se dovolává rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2009 č. j. 1 Afs 19/2009-57, Sb. NSS č. 1936/2009, ze dne 29. 1. 2014 č. j. 2 Afs 45/2012-62, ze dne 22. 4. 2015 č. j. 9 Afs 288/2014-38 a ze dne 30. 1. 2008 č. j. 2 Afs 24/2007-119, Sb. NSS č. 1572/2008 (vše dostupné na *www.nssoud.cz*).

12. S ohledem na to, že podvodnými články řetězce měli být přímí dodavatelé žalobce, neměl být žalobci neuznán odpočet daně na vstupu (uplatněním obecného principu přejímaného z judikatury Soudního dvora EU), ale mělo být vůči němu postupováno zákonem předepsaným zvláštním postupem, tj. podle § 109 zák. č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDPH"), tj. jako vůči ručiteli. Ručiteli pak vzniká povinnost odvést daň až po doručení ručitelské výzvy, k čemuž v žalobcově případě nikdy nedošlo.

III. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný ve svém vyjádření v podrobnostech odkázal na napadené rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout. Následně žalovaný zrekapituloval ustálenou judikaturu a hlavní zásady vědomostního testu v rámci podvodů na DPH. Faktické posouzení existence daňového podvodu bylo žalovaným provedeno na str. 10 až 32 napadeného rozhodnutí, žalovaný vycházel především z toho, že zboží bylo přeprodáváno v řetězci: osoba registrovaná k dani v Polsku, na Slovensku, příp. v ČR – MIRO TRADE s. r. o. (CONEDERE s. r. o.) – žalobce, resp. Stemcor AG - Obchody FM s. r. o. – žalobce. U všech tří dodavatelů žalobce byly zjištěny shodné znaky a shodné schéma zapojení subjektů v řetězci. Tyto dodavatelské společnosti fungovaly jen formálně, žalobce s nimi ani nejednal přímo ale prostřednictvím třetích osob, jejich oprávnění k zastupování si neověřoval. Smyslem takových řetězců nebylo obchodování, ale získání nároku na odpočet DPH.

14. K námitce nepostupování podle ustanovení § 109 ZDPH žalovaný uvedl, že se v posuzovaném případě nejedná o situaci, kdy by daňové orgány nahlížely na žalobce jako na ručitele, ale o situaci, kdy žalobce vystupoval jako daňový subjekt v prováděné daňové kontrole, na základě které bylo shledáno zapojení žalobce do podvodu na DPH a následně tak nebyl uznán nárok na odpočet daně. Daň tak byla žalobci doměřena na základě výsledků daňové kontroly, pročež nelze souhlasit s tvrzením, že by měly daňové orgány povinnost v posuzovaném případě užít institutu ručení.

IV. Replika a další vyjádření účastníků

15. Žalobce zaslal soudu repliku ze dne 25. 8. 2016. Poukázal na skutečnost, že žalovaný se ve svém vyjádření nijak relevantně nevyjádřil k žalobním námitkám. Na podkladě zjištěných skutečností přicházela v případě žalobce v úvahu i jiná vysvětlení pro jeho obchodování, žalovaný tak nepostupoval v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů ve smyslu ustanovení § 8 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „DŘ") a nezjistil dostatečně skutkový stav podle ustanovení § 92 odst. 2 DŘ. Obhajitelný závěr o tom, že žalobce o podvodu měl a mohl vědět, lze učinit pouze tehdy, pokud lze zcela jednoznačně a spolehlivě vyloučit možnost pouze náhodného a nevědomého zapojení do řetězce.

16. Krajskému soudu byla dále zaslána dvě vyjádření žalobce ve věci označená jako *Informace o významnosti sporu* ze dne 18. 2. 2019 a *Informace o významnosti sporu (doplnění)* ze dne 1. 3. 2019 (pro úplnost krajský soud konstatuje, že tato vyjádření byla žalobcem zaslána poté, co zdejší soud rozhodl rozsudkem ze dne 20. 12. 2017, č. j. 22 Af 33/2016-59. Tento rozsudek byl ke kasační stížnosti žalovaného následně zrušen rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2018, č. j. 7 Afs 8/2018-56). Souhrnně je obsahem těchto podání ústavněprávní argumentace žalobce doplňující námitku neaplikace zákonného postupu v případě ručení podle ustanovení §109 ZDPH (odst. 12 tohoto

rozsudku). Ve věci aplikace judikatury SD EU kontra ručení podle zákona o DPH nelze nalézt objektivní a rozumné důvody pro uplatněný rozdílný přístup vedoucí k rozdílnému příslušenství dlužné daně.

V. Zjištěný skutkový stav

17. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce v daňových přiznáních za zdaňovací období srpen – prosinec 2012 a leden 2013 uplatnil nárok na odpočet daně z nákupů betonářské oceli deklarovaných na daňových dokladech, kde jsou jako dodavatelé uvedeny korporace Obchody FM, CONEDERE a MIRO TRADE. Dne 25. 2. 2013 byla u žalobce zahájena daňová kontrola za zdaňovací období říjen, listopad a prosinec 2012 a dne 14. 3. 2013 daňová kontrola za zdaňovací období srpen a září 2012 a leden 2013. Výsledkem daňové kontroly bylo vydání v odst. 1 uvedených platebních výměrů na DPH.

18. Správce daně identifikoval v předmětných obdobích celkem tři řetězce obchodujících společností:

Stemcor AG (DE)	- Obchody FM	- žalobce
osoby registrované k dani v PL, SK, příp. ČR	- MIRO TRADE	- žalobce
osoby registrované k dani v PL, SK, příp. v CR	- CONEDERE	- žalobce

19. Ze zpráv o daňové kontrole vyplývá, že byl žalobci vyloučen nárok na odpočet daně na daňových dokladech vystavených výše uvedenými dodavateli z důvodu, že došlo k podvodnému jednání firem v řetězci. Všechny tři jmenované dodavatelské společnosti neodvedly daň na výstupu, čímž došlo k podvodu ve vztahu k DPH, jehož cílem bylo vylákání odpočtu DPH u daňového subjektu (žalobce), kdy při vracení nároku na odpočet daně došlo k porušení principu neutrality daně. Ve všech třech řetězcích společností pak existují objektivní skutečnosti, ze kterých vyplývá, že žalobce věděl, případně vědět mohl a měl, že je součást podvodu na DPH. Žalobce v posuzovaných obchodních případech ignoroval nestandardní okolnosti obchodních případů, nepřijal rozumná opatření a nepostupoval s náležitou obezřetností.

VI. Právní posouzení

20. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

21. Obecný právní rámec daňových podvodů na DPH v řetězci obchodníků vychází z ustálené judikatury SDEU. Stěžejními jsou pak zejména rozsudky ve věci *Halifax plc a další*, C-255/02, ze dne 21. 2. 2006, ve spojených věcech *Optigen Ltd, Fulcrum Electronics Ltd (v likvidaci) a Bond House Systems Ltd*, C-354/03, C-355/03 a C-484/03, ze dne 12. 1. 2006, ve spojených věcech *Axel Kittel a Recolta Recycling SPRL,* C-439/04 a C-440/04 ze dne 6. 7. 2006 a ve spojených věcech *Mahagében kft a Péter Dávid,* C-80/11 a C-142/11, ze dne 21. 6. 2012.

22. Daňovým podvodem se tak podle judikatury SDEU rozumí situace, kdy jeden z daňových subjektů v řetězci neodvede státní pokladně řádně daň (v tomto případě DPH) a další ze subjektů v témže řetězci si tuto daň odečte, a to za účelem získání zvýhodnění, které je v rozporu s účelem směrnice Rady 2006/112/ES, o společném systému DPH. *Uskutečněné operace neodpovídají běžným obchodním podmínkám a za takové situace je pak z hlediska posouzení nároku na odpočet daně rozhodné posouzení všech objektivních okolností vykázané transakce, včetně právní, obchodní a osobní vazby mezi zúčastněnými subjekty.*

(z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2010, č. j. 9 Afs 94/2009-156, dostupné z *www.nssoud.cz).* K jednotlivým žalobním námitkám pak soud uvádí následující.

23. K námitce žalobce o zpětném hodnocení jeho obchodních případů soud konstatuje, že takový postup nelze považovat za nezákonný. Touto námitkou a na ni navazujícím tvrzením, že žalovaný hodnotí některé skutečnosti, které vyšly najevo později, v neprospěch žalobce, žalobce směšuje zjištění správce daně týkající se podvodnosti řetězce (objektivní okolnosti případu) a okolnosti možné vědomosti či nedbalé nevědomosti o podvodnosti řetězce. V ustanovení § 92 odst. 2 DŘ se uvádí, že správce daně dbá, aby skutečnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně byly zjištěny co nejúplněji, a není v tom vázán jen návrhy daňových subjektů. Je tedy povinností žalovaného (a správce daně) zjišťovat i takové informace mající vliv na hodnocení, zda se jedná o řetězec podvodný, které nastaly až po uskutečnění obchodů (jako např. následná nekonstantnost dodavatelů a neodvedení daně). Opačný postup, tedy nahlížení na obchodování prizmatem žalobce v době, kdy se obchody uskutečňovaly, by efektivně zcela znemožnil odhalování podvodů na DPH.

24. Pokud se jedná o žalovaným uvedené tvrzení v odst. 146 napadeného rozhodnutí (žalobce jako zkušený obchodník v oboru si měl být vědom, že obchoduje s rizikovou komoditou), které žalobce napadá, soud konstatuje, že toto tvrzení je nutné vnímat v kontextu celého odstavce a taktéž napadeného rozhodnutí jako celku. V předmětném odstavci se dále uvádí" *„…daňový subjekt uzavřel kupní smlouvu na zboží v rádu milionu Kč a obchodoval se subjektem, kterého dříve neznal, u kterého došlo nedávno ke změně jednatele, přitom daňový subjekt ani nejednal s tímto dodavatelem přímo, ale prostřednictvím třetích osob, u kterých ani nezjišťoval, zda jsou tyto osoby oprávněny jednat jménem dodavatele.*" V napadeném rozhodnutí je uváděno (a stejně tak činí žalobce v žalobě), že došlo ke změně situace na trhu s betonářskou ocelí, kdy bankovní instituce zavedly bezpečnostní limity na množství dodávané oceli a společnosti začaly obchodovat ve spolupráci se zprostředkovateli a menšími dodavateli. Tuto informaci žalovaný nijak nerozporuje a nečiní tak ani krajský soud. Právě na základě takových dynamických změn na trhu měl žalobce dbát zvýšené míry obezřetnosti a pečlivosti, aby zamezil případné účasti na obchodech v podvodných řetězcích. To však žalobce i přes svou letitou zkušenost neučinil. Také skutečnost, že žalobce byl zpracovatelem betonářské oceli, nemá žádný vliv na zákonnost žalovaným provedeného hodnocení. Žalobce betonářskou ocel nakupoval, na obchodech s ní se tedy podílel a považovat ho za obchodníka je tak zcela přiléhavé.

25. K jednotlivým žalobcem napadaným objektivním okolnostem daňového podvodu uvádí soud následující. Ačkoliv je pravdou, že český právní řád nevyžaduje, aby společnosti měly faktické sídlo, ze kterého i fakticky vykonávají svou činnost, a není též povinností společností prezentovat svou podnikatelskou činnost veřejně, tyto skutečnosti jsou dílčími znaky, které vypovídají o tom, že takové společnosti mohou být založeny ke specifickému účelu, jakým je vylákání daňové výhody. Právě tato účelovost ve spojení se skutečností, že tyto společnosti se následně stanou nekontaktními a nesplní své daňové povinnosti, je jedním z typických objektivních znaků podvodnosti řetězce. Taková zjištění ohledně žalobcových dodavatelů jsou objektivními okolnostmi svědčícími o podvodnosti řetězce. Skutečnost, že tyto společnosti existují jen krátkou dobu a navíc toliko „virtuálně", jsou pak obvykle pro obezřetného obchodníka s letitou praxí na trhu vhodnou indicií neseriózności takových společností a zvýšeného rizika při vzájemném obchodování.

26. Dále soud konstatuje, že skutečnost, že dodavatelem společnosti OBCHODY FM je při vědomosti žalobce společnost Stemcor AG, je v této věci nepochybně jednou z objektivních okolností vědomostního testu. Ze správního spisu vyplývá, že k navázání spolupráce došlo mezi panem S. ze společnosti STELKO a žalobcem, o čemž svědčí získaná e-mailová komunikace. Společnost Obchody FM byla na základě zjištění správce daně zjevně do řetězce uměle vložena. Odůvodnění vyvozené z e-mailové komunikace obsažené v odst. 75 až 77 napadeného rozhodnutí tomu jednoznačně nasvědčuje a žalobce v průběhu řízení ani v žalobě nepředkládá žádné racionální odůvodnění, proč byly v řízení zajištěny vzhledově prakticky totožné smlouvy na totožné zboží pouze s odlišným dodavatelem. Ve světle této skutečnosti je pak i poměrně logické, že si žalobce neověřoval oprávnění pana S. k zastupování společnosti Obchody FM, a stejně tak neověřoval, zda smlouvy uzavřené mezi Obchody FM a žalobcem, skutečně byly podepsány jednatelem Obchody FM panem V.

27. Tvrzení, že pro žalobce nemělo kvůli zvýšenému obchodnímu riziku smysl začít obchodovat se zahraniční společností, by pak zcela izolovaně od ostatních zjištěných skutečností bylo logickým vysvětlením pro nenavázání spolupráce se Stemcor AG, subdodavatelem pro Obchody FM. Tuto skutečnost však nelze vnímat izolovaně od ostatních zjištění. Žalobci tím zjevně bylo známo, že se účastní přeprodávání zboží v řetězci. Ve spojitosti s ostatními skutečnostmi popsanými v odstavci 26 tohoto rozsudku je zjevné, že žalobce musel vědět, že řetězec je uměle vytvořen.

28. Ve vztahu k obchodům zprostředkovaným panem V. za společnosti MIRO TRADE a CONEDERE pak není podstatné, zda pan V. oprávněním k zastupování pro jednání za tyto společnosti disponoval nebo nikoliv. Zásadní je, že žalobce tuto skutečnost nijak neověřoval, přestože z veřejných seznamů bylo zjevné, že jednateli společností jsou jiné osoby, pan V. při těchto společnostech nijak veřejně nefiguroval a žalobce prostřednictvím pana V. uzavíral obchody ve vysokých částkách. Tuto skutečnost je pak nutné vnímat i ve vztahu k faktu, že obě společnosti měly virtuální sídlo a nedostatečnou prezentaci podnikatelských aktivit ve veřejném prostoru (např. webové stránky). Zjištěná skutečnost, že u společnosti MIRO TRADE došlo ke změně vlastníka (a jednatele v jedné osobě) krátce před zahájením spolupráce, je další indicií objektivní stránky vědomostního testu a okolností, která by v žalobci měla vyvolat zvýšenou obezřetnost podobně jako skutečnost, že pan V. vystupoval za obě společnosti v krátkém časovém sledu.

29. Co se týče námitky nesprávného hodnocení smluvní pokuty sjednané ve výši 2% ze smlouvy s MIRO TRADE, je tuto skutečnost opět nutné vnímat v souvislosti s dalšími objektivními skutečnostmi, které žalovaný v napadeném rozhodnutí popisuje, a nikoliv odděleně od ostatních, jak činí žalobce v žalobě. Žalovaný v odst. 117 napadeného rozhodnutí uvádí srovnání se standartní smluvní pokutou sjednávanou jinou společností obchodující na trhu, z čehož plyne, že žalobcem sjednaná pokuta se obvyklé sankci vymyká řádově. Takové srovnání je v zásadě přípustné. Stejně je třeba vykládat i úvahu žalovaného o sjednané rozhodčí doložce. Z předchozích podnikatelských aktivit žalobce byla zjištěna jeho zkušenost s uzavíráním rozhodčích doložek, doložka uzavřená se společností MIRO TRADE se přitom zásadně odlišuje. Hodnocení rozhodčí doložky ve spojitosti se smluvní pokutou je třeba vnímat jako objektivní skutečnost podvodu.

30. Nelze se dále ztotožnit s námitkou, že žalovaný staví svou argumentaci na termínu „nestandartní“, a tento blíže nevysvětluje. Žalovaný vyčerpávajícím způsobem shrnuje podstatu daňových podvodů na DPH v odst. 22 až 43 napadeného rozhodnutí. Z této části

odůvodnění je patrné, kdy lze usuzovat, že se obchodní transakce daňového subjektu vymykají obvyklým praktikám v daném odvětví a kdy je daňový subjekt povinen věnovat takovým obchodům vyšší míru obezřetnosti, aby si nárok na odpočet DPH zachoval. Rozhodnutí tak nelze v tomto směru za nepřezkoumatelné považovat. Pokud jde o námitku prokazování cen, jak již bylo výše opakovaně uvedeno, podstatou podvodu na DPH je získání daňové výhody tím, že jeden článků řetězce neodvede daň. Této námitce se pak žalovaný věnoval dostatečně v odst. 156 napadeného rozhodnutí, a na tento krajský soud odkazuje.

31. K námitce nedostatečné příčinné souvislosti mezi jednotlivými objektivními okolnostmi podvodu a vědomostí žalobce se již dílem soud vyjádřil v předchozích odstavcích. Soudu přitom není jasné, co konkrétně žalobce touto obecnou námitkou napadá. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zcela jednoznačně ve vztahu k žalobci identifikoval tři schémata řetězců společností, popsal, kde došlo k neodvedení daně, uvedl, jaké indicie nasvědčují podvodnosti řetězce (objektivní okolnosti) a vysvětlil, které z těchto dosahují takové intenzity, že si žalobce rizikovost svého zapojení do těchto obchodů mohl a měl uvědomit. Pokud touto námitkou žalobce tvrdí, že obchodování se třemi různými společnostmi s pochybnou historií a nejasným personálním zastoupením v krátkém časovém sledu pěti měsíců (i přes dlouholetou zkušenost žalobce na trhu s betonářskou ocelí) nelze považovat za neobvyklé, pak mu nárok na odpočet daně nebyl uznán zcela správně přinejmenším pro nedbalou nevědomost při uzavírání obchodů v souladu s posledním krokem vědomostního testu (přijetí rozumných opatření). Co se týče obvyklých okolností podvodů podle ustálené judikatury, nejsou tyto uzavřeným výčtem, čehož si je žalobce vědom i v žalobě.

32. Skutečnost, že žalobce si své dodavatele ověřoval v obchodním rejstříku a systému VIES je sice dílčím krokem, kterým žalobce mohl přispět k zamezení účasti na podvodu, žalobce však i přes takto provedené ověřování obchody uskutečnil. Judikatura, na kterou žalobce k této námitce odkazuje (viz odst. 9 tohoto rozsudku), je pak v dané situaci zcela aplikovatelná, byť s opačným výsledkem, než žalobce tvrdí. Jak se v rozsudku NSS ze dne 11. 12. 2014, č. j. 6 Afs 156/2014-47(dostupné na *www.nssoud.cz*), uvádí*: „Po daňovém subjektu nelze spravedlivě požadovat, aby v případě standardního obchodu v rámci jeho běžné podnikatelské činnosti zkoumal, zda v distribučním řetězci na některém místě došlo nebo v budoucnu dojde k takovému podvodnému jednání.“* Při nahlédnutí do obchodního rejstříku si žalobce mohl povšimnout, že u všech společností sjednává obchody s jinými osobami, než s jednateli, kdy tyto osoby své oprávnění k jednání za společnosti nijak neprokázaly. Také mohl zjistit, že u společnosti MIRO TRADE došlo krátce před zahájením spolupráce k převodu společnosti na jinou osobu, nebo že tyto společnosti mají virtuální sídla a neprezentují se na internetu. Tyto skutečnosti jsou v případě žalobce dostatečným prvotním signálem nestandartních obchodních praktik a zvýšenou míru obezřetnosti a prověřování po žalobci v takové situaci požadovat lze. Ve světle těchto skutečností pak nemůže obstát ani žalobcova obhajoba spočívající v tvrzení, že při obchodování se nevyskytly problémy, a že svůj díl obezřetnosti splnil také tím, že odmítl za zboží hradit předem a hotovostně. Jak již bylo opakovaně uvedeno, podstatou podvodu na DPH je neodvedení daně jedním z členů řetězce, nikoliv faktické provádění či neprovádění plateb.

33. Skutečnost, že k neodvedení daně dodavateli žalobce došlo až po uskutečnění obchodů se žalobcem, nehraje v této věci přílišnou relevanci. Z hlediska konstatování existence podvodu je tato skutečnost v nyní projednávané věci zcela bezvýznamná. Pro

závěr, že řetězec byl zatížen podvodem na DPH, není okamžik neodvedení daně zásadně relevantní, podstatné je, že v řetězci jako takovém nebyla zachována daňová neutralita. Stejně tak okamžik podvodu ve vztahu k vědomostnímu testu ztrácí na významu vzhledem k množství výše popsaných znaků podvodnosti řetězce, kterým žalobce ať již záměrně či z nedbalosti nevěnoval při obchodování pozornost. Je-li dostatečně prokázáno naplnění objektivních okolností daňového podvodu a je-li dále prokázáno, že žalobce vzhledem k objektivním okolnostem nepřijal dostatečná opatření k zamezení své účasti na podvodu, je skutečnost, že dodavatel žalobce neodvedl daň až po provedení obchodů se žalobcem, bezvýznamná. Námitka je tak nedůvodná.

34. K námitce nezákonnosti využití listin získaných z trestního řízení (zejm. pak protokol o výslechu svědka M. V.) krajský soud v plném rozsahu odkazuje na závěry k tomuto uvedené v odst. 49 a násl. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2018, č. j. 7 Afs 8/2018-56. Krajský soud pouze shrnuje, že užití takového důkazu je v daňovém řízení zásadně přípustné, přičemž žalobce měl možnost výslech svědka navrhnout a tuto nevyužil. Pokud se jedná o námitku, že výslech pana V. není k případu žalobce nijak relevantní, považuje tuto soud za nepravdivou. Pan V. jednal a podílel se na obchodech společností MIRO TRADE a CONEDERE, které obchodovaly se žalobcem, a u kterých byla prokazatelně zjištěna chybějící daň.

35. K námitce nepostupování podle ustanovení §109 ZPDH odkazuje krajský soud taktéž na rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2018, č. j. 7 Afs 8/2018-56. Tuto námitku nelze rovněž považovat za důvodnou. Jak NSS v odůvodnění svého rozhodnutí uvádí, aplikace § 109 je přípustná v rámci fáze placení daní, nikoliv v rámci nalézacího řízení, ve kterém se postupuje v souladu s ustálenou judikaturou SD EU. Předmětem žalobou napadeného rozhodnutí je nalézací část daňového řízení a není proto důvod aplikovat ustanovení ZDPH o ručení.

VII. Závěr a náklady řízení

36. Vzhledem k výše popsaným skutečnostem nezbylo krajskému soudu, než žalobu v plném rozsahu zamítnout jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení žádné náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 9. června 2020

Mgr. Jiří Gottwald

předseda senátu